

# Մանգումի Էֆեմար

## Մ Ի Ի Ն Ա Տ Ի Ի

### ՈՒՄՈՒՐԸ ԲՕԼԻԹԻԳԸՅՅԵ ՎԷ ՄԵՎԱՏՏԸ ՍԱՅԻՐԷ

ԻՔԻՆՃԻ ՄԵՆԵ

1867 ՀՈԿՏԵՄԲԵՐ 20 ՃԻԻՄԱ

ՆԻԻՄԵՐՈ 497

Մանգումի Էֆեմար համար 6 համար սկսեց 300  
համարի վերջից, սկսեց գրքերի, բոլոր փողերը տալի  
իջևան, 200 զ" ուղղակի, 100 զ" ուղղակի 400 զ" ուղղակի  
ուղղակի, 50 զ" ուղղակի 50 զ" ուղղակի 50 զ" ուղղակի 50 զ" ուղղակի

Ինչպիսիք գրքեր ուղղակի իշին, պե-  
րիսի ուղղակի 5, իշին ուղղակի 2,  
վե իշին ուղղակի վե ուղղակի ուղղակի 1  
էր ուղղակի ուղղակի ուղղակի ուղղակի

Մեծագույն զե ուղղակի, զե ուղղակի ուղղակի ուղղակի  
467 իշին ուղղակի ուղղակի 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 87, 88, 89, 90, 91, 92, 93, 94, 95, 96, 97, 98, 99, 100, 101, 102, 103, 104, 105, 106, 107, 108, 109, 110, 111, 112, 113, 114, 115, 116, 117, 118, 119, 120, 121, 122, 123, 124, 125, 126, 127, 128, 129, 130, 131, 132, 133, 134, 135, 136, 137, 138, 139, 140, 141, 142, 143, 144, 145, 146, 147, 148, 149, 150, 151, 152, 153, 154, 155, 156, 157, 158, 159, 160, 161, 162, 163, 164, 165, 166, 167, 168, 169, 170, 171, 172, 173, 174, 175, 176, 177, 178, 179, 180, 181, 182, 183, 184, 185, 186, 187, 188, 189, 190, 191, 192, 193, 194, 195, 196, 197, 198, 199, 200, 201, 202, 203, 204, 205, 206, 207, 208, 209, 210, 211, 212, 213, 214, 215, 216, 217, 218, 219, 220, 221, 222, 223, 224, 225, 226, 227, 228, 229, 230, 231, 232, 233, 234, 235, 236, 237, 238, 239, 240, 241, 242, 243, 244, 245, 246, 247, 248, 249, 250, 251, 252, 253, 254, 255, 256, 257, 258, 259, 260, 261, 262, 263, 264, 265, 266, 267, 268, 269, 270, 271, 272, 273, 274, 275, 276, 277, 278, 279, 280, 281, 282, 283, 284, 285, 286, 287, 288, 289, 290, 291, 292, 293, 294, 295, 296, 297, 298, 299, 300, 301, 302, 303, 304, 305, 306, 307, 308, 309, 310, 311, 312, 313, 314, 315, 316, 317, 318, 319, 320, 321, 322, 323, 324, 325, 326, 327, 328, 329, 330, 331, 332, 333, 334, 335, 336, 337, 338, 339, 340, 341, 342, 343, 344, 345, 346, 347, 348, 349, 350, 351, 352, 353, 354, 355, 356, 357, 358, 359, 360, 361, 362, 363, 364, 365, 366, 367, 368, 369, 370, 371, 372, 373, 374, 375, 376, 377, 378, 379, 380, 381, 382, 383, 384, 385, 386, 387, 388, 389, 390, 391, 392, 393, 394, 395, 396, 397, 398, 399, 400, 401, 402, 403, 404, 405, 406, 407, 408, 409, 410, 411, 412, 413, 414, 415, 416, 417, 418, 419, 420, 421, 422, 423, 424, 425, 426, 427, 428, 429, 430, 431, 432, 433, 434, 435, 436, 437, 438, 439, 440, 441, 442, 443, 444, 445, 446, 447, 448, 449, 450, 451, 452, 453, 454, 455, 456, 457, 458, 459, 460, 461, 462, 463, 464, 465, 466, 467, 468, 469, 470, 471, 472, 473, 474, 475, 476, 477, 478, 479, 480, 481, 482, 483, 484, 485, 486, 487, 488, 489, 490, 491, 492, 493, 494, 495, 496, 497, 498, 499, 500, 501, 502, 503, 504, 505, 506, 507, 508, 509, 510, 511, 512, 513, 514, 515, 516, 517, 518, 519, 520, 521, 522, 523, 524, 525, 526, 527, 528, 529, 530, 531, 532, 533, 534, 535, 536, 537, 538, 539, 540, 541, 542, 543, 544, 545, 546, 547, 548, 549, 550, 551, 552, 553, 554, 555, 556, 557, 558, 559, 560, 561, 562, 563, 564, 565, 566, 567, 568, 569, 570, 571, 572, 573, 574, 575, 576, 577, 578, 579, 580, 581, 582, 583, 584, 585, 586, 587, 588, 589, 590, 591, 592, 593, 594, 595, 596, 597, 598, 599, 600, 601, 602, 603, 604, 605, 606, 607, 608, 609, 610, 611, 612, 613, 614, 615, 616, 617, 618, 619, 620, 621, 622, 623, 624, 625, 626, 627, 628, 629, 630, 631, 632, 633, 634, 635, 636, 637, 638, 639, 640, 641, 642, 643, 644, 645, 646, 647, 648, 649, 650, 651, 652, 653, 654, 655, 656, 657, 658, 659, 660, 661, 662, 663, 664, 665, 666, 667, 668, 669, 670, 671, 672, 673, 674, 675, 676, 677, 678, 679, 680, 681, 682, 683, 684, 685, 686, 687, 688, 689, 690, 691, 692, 693, 694, 695, 696, 697, 698, 699, 700, 701, 702, 703, 704, 705, 706, 707, 708, 709, 710, 711, 712, 713, 714, 715, 716, 717, 718, 719, 720, 721, 722, 723, 724, 725, 726, 727, 728, 729, 730, 731, 732, 733, 734, 735, 736, 737, 738, 739, 740, 741, 742, 743, 744, 745, 746, 747, 748, 749, 750, 751, 752, 753, 754, 755, 756, 757, 758, 759, 760, 761, 762, 763, 764, 765, 766, 767, 768, 769, 770, 771, 772, 773, 774, 775, 776, 777, 778, 779, 780, 781, 782, 783, 784, 785, 786, 787, 788, 789, 790, 791, 792, 793, 794, 795, 796, 797, 798, 799, 800, 801, 802, 803, 804, 805, 806, 807, 808, 809, 810, 811, 812, 813, 814, 815, 816, 817, 818, 819, 820, 821, 822, 823, 824, 825, 826, 827, 828, 829, 830, 831, 832, 833, 834, 835, 836, 837, 838, 839, 840, 841, 842, 843, 844, 845, 846, 847, 848, 849, 850, 851, 852, 853, 854, 855, 856, 857, 858, 859, 860, 861, 862, 863, 864, 865, 866, 867, 868, 869, 870, 871, 872, 873, 874, 875, 876, 877, 878, 879, 880, 881, 882, 883, 884, 885, 886, 887, 888, 889, 890, 891, 892, 893, 894, 895, 896, 897, 898, 899, 900, 901, 902, 903, 904, 905, 906, 907, 908, 909, 910, 911, 912, 913, 914, 915, 916, 917, 918, 919, 920, 921, 922, 923, 924, 925, 926, 927, 928, 929, 930, 931, 932, 933, 934, 935, 936, 937, 938, 939, 940, 941, 942, 943, 944, 945, 946, 947, 948, 949, 950, 951, 952, 953, 954, 955, 956, 957, 958, 959, 960, 961, 962, 963, 964, 965, 966, 967, 968, 969, 970, 971, 972, 973, 974, 975, 976, 977, 978, 979, 980, 981, 982, 983, 984, 985, 986, 987, 988, 989, 990, 991, 992, 993, 994, 995, 996, 997, 998, 999, 1000, 1001, 1002, 1003, 1004, 1005, 1006, 1007, 1008, 1009, 1010, 1011, 1012, 1013, 1014, 1015, 1016, 1017, 1018, 1019, 1020, 1021, 1022, 1023, 1024, 1025, 1026, 1027, 1028, 1029, 1030, 1031, 1032, 1033, 1034, 1035, 1036, 1037, 1038, 1039, 1040, 1041, 1042, 1043, 1044, 1045, 1046, 1047, 1048, 1049, 1050, 1051, 1052, 1053, 1054, 1055, 1056, 1057, 1058, 1059, 1060, 1061, 1062, 1063, 1064, 1065, 1066, 1067, 1068, 1069, 1070, 1071, 1072, 1073, 1074, 1075, 1076, 1077, 1078, 1079, 1080, 1081, 1082, 1083, 1084, 1085, 1086, 1087, 1088, 1089, 1090, 1091, 1092, 1093, 1094, 1095, 1096, 1097, 1098, 1099, 1100, 1101, 1102, 1103, 1104, 1105, 1106, 1107, 1108, 1109, 1110, 1111, 1112, 1113, 1114, 1115, 1116, 1117, 1118, 1119, 1120, 1121, 1122, 1123, 1124, 1125, 1126, 1127, 1128, 1129, 1130, 1131, 1132, 1133, 1134, 1135, 1136, 1137, 1138, 1139, 1140, 1141, 1142, 1143, 1144, 1145, 1146, 1147, 1148, 1149, 1150, 1151, 1152, 1153, 1154, 1155, 1156, 1157, 1158, 1159, 1160, 1161, 1162, 1163, 1164, 1165, 1166, 1167, 1168, 1169, 1170, 1171, 1172, 1173, 1174, 1175, 1176, 1177, 1178, 1179, 1180, 1181, 1182, 1183, 1184, 1185, 1186, 1187, 1188, 1189, 1190, 1191, 1192, 1193, 1194, 1195, 1196, 1197, 1198, 1199, 1200, 1201, 1202, 1203, 1204, 1205, 1206, 1207, 1208, 1209, 1210, 1211, 1212, 1213, 1214, 1215, 1216, 1217, 1218, 1219, 1220, 1221, 1222, 1223, 1224, 1225, 1226, 1227, 1228, 1229, 1230, 1231, 1232, 1233, 1234, 1235, 1236, 1237, 1238, 1239, 1240, 1241, 1242, 1243, 1244, 1245, 1246, 1247, 1248, 1249, 1250, 1251, 1252, 1253, 1254, 1255, 1256, 1257, 1258, 1259, 1260, 1261, 1262, 1263, 1264, 1265, 1266, 1267, 1268, 1269, 1270, 1271, 1272, 1273, 1274, 1275, 1276, 1277, 1278, 1279, 1280, 1281, 1282, 1283, 1284, 1285, 1286, 1287, 1288, 1289, 1290, 1291, 1292, 1293, 1294, 1295, 1296, 1297, 1298, 1299, 1300, 1301, 1302, 1303, 1304, 1305, 1306, 1307, 1308, 1309, 1310, 1311, 1312, 1313, 1314, 1315, 1316, 1317, 1318, 1319, 1320, 1321, 1322, 1323, 1324, 1325, 1326, 1327, 1328, 1329, 1330, 1331, 1332, 1333, 1334, 1335, 1336, 1337, 1338, 1339, 1340, 1341, 1342, 1343, 1344, 1345, 1346, 1347, 1348, 1349, 1350, 1351, 1352, 1353, 1354, 1355, 1356, 1357, 1358, 1359, 1360, 1361, 1362, 1363, 1364, 1365, 1366, 1367, 1368, 1369, 1370, 1371, 1372, 1373, 1374, 1375, 1376, 1377, 1378, 1379, 1380, 1381, 1382, 1383, 1384, 1385, 1386, 1387, 1388, 1389, 1390, 1391, 1392, 1393, 1394, 1395, 1396, 1397, 1398, 1399, 1400, 1401, 1402, 1403, 1404, 1405, 1406, 1407, 1408, 1409, 1410, 1411, 1412, 1413, 1414, 1415, 1416, 1417, 1418, 1419, 1420, 1421, 1422, 1423, 1424, 1425, 1426, 1427, 1428, 1429, 1430, 1431, 1432, 1433, 1434, 1435, 1436, 1437, 1438, 1439, 1440, 1441, 1442, 1443, 1444, 1445, 1446, 1447, 1448, 1449, 1450, 1451, 1452, 1453, 1454, 1455, 1456, 1457, 1458, 1459, 1460, 1461, 1462, 1463, 1464, 1465, 1466, 1467, 1468, 1469, 1470, 1471, 1472, 1473, 1474, 1475, 1476, 1477, 1478, 1479, 1480, 1481, 1482, 1483, 1484, 1485, 1486, 1487, 1488, 1489, 1490, 1491, 1492, 1493, 1494, 1495, 1496, 1497, 1498, 1499, 1500, 1501, 1502, 1503, 1504, 1505, 1506, 1507, 1508, 1509, 1510, 1511, 1512, 1513, 1514, 1515, 1516, 1517, 1518, 1519, 1520, 1521, 1522, 1523, 1524, 1525, 1526, 1527, 1528, 1529, 1530, 1531, 1532, 1533, 1534, 1535, 1536, 1537, 1538, 1539, 1540, 1541, 1542, 1543, 1544, 1545, 1546, 1547, 1548, 1549, 1550, 1551, 1552, 1553, 1554, 1555, 1556, 1557, 1558, 1559, 1560, 1561, 1562, 1563, 1564, 1565, 1566, 1567, 1568, 1569, 1570, 1571, 1572, 1573, 1574, 1575, 1576, 1577, 1578, 1579, 1580, 1581, 1582, 1583, 1584, 1585, 1586, 1587, 1588, 1589, 1590, 1591, 1592, 1593, 1594, 1595, 1596, 1597, 1598, 1599, 1600, 1601, 1602, 1603, 1604, 1605, 1606, 1607, 1608, 1609, 1610, 1611, 1612, 1613, 1614, 1615, 1616, 1617, 1618, 1619, 1620, 1621, 1622, 1623, 1624, 1625, 1626, 1627, 1628, 1629, 1630, 1631, 1632, 1633, 1634, 1635, 1636, 1637, 1638, 1639, 1640, 1641, 1642, 1643, 1644, 1645, 1646, 1647, 1648, 1649, 1650, 1651, 1652, 1653, 1654, 1655, 1656, 1657, 1658, 1659, 1660, 1661, 1662, 1663, 1664, 1665, 1666, 1667, 1668, 1669, 1670, 1671, 1672, 1673, 1674, 1675, 1676, 1677, 1678, 1679, 1680, 1681, 1682, 1683, 1684, 1685, 1686, 1687, 1688, 1689, 1690, 1691, 1692, 1693, 1694, 1695, 1696, 1697, 1698, 1699, 1700, 1701, 1702, 1703, 1704, 1705, 1706, 1707, 1708, 1709, 1710, 1711, 1712, 1713, 1714, 1715, 1716, 1717, 1718, 1719, 1720, 1721, 1722, 1723, 1724, 1725, 1726, 1727, 1728, 1729, 1730, 1731, 1732, 1733, 1734, 1735, 1736, 1737, 1738, 1739, 1740, 1741, 1742, 1743, 1744, 1745, 1746, 1747, 1748, 1749, 1750, 1751, 1752, 1753, 1754, 1755, 1756, 1757, 1758, 1759, 1760, 1761, 1762, 1763, 1764, 1765, 1766, 1767, 1768, 1769, 1770, 1771, 1772, 1773, 1774, 1775, 1776, 1777, 1778, 1779, 1780, 1781, 1782, 1783, 1784, 1785, 1786, 1787, 1788, 1789, 1790, 1791, 1792, 1793, 1794, 1795, 1796, 1797, 1798, 1799, 1800, 1801, 1802, 1803, 1804, 1805, 1806, 1807, 1808, 1809, 1810, 1811, 1812, 1813, 1814, 1815, 1816, 1817, 1818, 1819, 1820, 1821, 1822, 1823, 1824, 1825, 1826, 1827, 1828, 1829, 1830, 1831, 1832, 1833, 1834, 1835, 1836, 1837, 1838, 1839, 1840, 1841, 1842, 1843, 1844, 1845, 1846, 1847, 1848, 1849, 1850, 1851, 1852, 1853, 1854, 1855, 1856, 1857, 1858, 1859, 1860, 1861, 1862, 1863, 1864, 1865, 1866, 1867, 1868, 1869, 1870, 1871, 1872, 1873, 1874, 1875, 1876, 1877, 1878, 1879, 1880, 1881, 1882, 1883, 1884, 1885, 1886, 1887, 1888, 1889, 1890, 1891, 1892, 1893, 1894, 1895, 1896, 1897, 1898, 1899, 1900, 1901, 1902, 1903, 1904, 1905, 1906, 1907, 1908, 1909, 1910, 1911, 1912, 1913, 1914, 1915, 1916, 1917, 1918, 1919, 1920, 1921, 1922, 1923, 1924, 1925, 1926, 1927, 1928, 1929, 1930, 1931, 1932, 1933, 1934, 1935, 1936, 1937, 1938, 1939, 1940, 1941, 1942, 1943, 1944, 1945, 1946, 1947, 1948, 1949, 1950, 1951, 1952, 1953, 1954, 1955, 1956, 1957, 1958, 1959, 1960, 1961, 1962, 1963, 1964, 1965, 1966, 1967, 1968, 1969, 1970, 1971, 1972, 1973, 1974, 1975, 1976, 1977, 1978, 1979, 1980, 1981, 1982, 1983, 1984, 1985, 1986, 1987, 1988, 1989, 1990, 1991, 1992, 1993, 1994, 1995, 1996, 1997, 1998, 1999, 2000, 2001, 2002, 2003, 2004, 2005, 2006, 2007, 2008, 2009, 2010, 2011, 2012, 2013, 2014, 2015, 2016, 2017, 2018, 2019, 2020, 2021, 2022, 2023, 2024, 2025, 2026, 2027, 2028, 2029, 2030, 2031, 2032, 2033, 2034, 2035, 2036, 2037, 2038, 2039, 2040, 2041, 2042, 2043, 2044, 2045, 2046, 2047, 2048, 2049, 2050, 2051, 2052, 2053, 2054, 2055, 2056, 2057, 2058, 2059, 2060, 2061, 2062, 2063, 2064, 2065, 2066, 2067, 2068, 2069, 2070, 2071, 2072, 2073, 2074, 2075, 2076, 2077, 2078, 2079, 2080, 2081, 2082, 2083, 2084, 2085, 2086, 2087, 2088, 2089, 2090, 2091, 2092, 2093, 2094, 2095, 2096, 2097, 2098, 2099, 2100, 2101, 2102, 2103, 2104, 2105, 2106, 2107, 2108, 2109, 2110, 2111, 2112, 2113, 211

լուրա եւրէշտիրիւմի տիր : Բէզմլը գըշ  
հէնկեամընտա խասթալարըն շողամար  
թապիկպուլունտուղունտան , շիմտիտէն  
խասթալար իշին խայլիծէ եաթագ թա-  
գըմլարը արթըրըմըշ , պիր հաթթատան  
պէրու համամ եանմըշ , վէ պիշարէկեան  
սըրա իլէ եայգանմագտա տըրլար , նիհա-  
յէթ հէր ճիհէթլէ լայըգընտա օլմագ ի-  
շին լազըմ կէլէն թէտապիրէ տէվամ օ-  
լունմագտա տըր :

Պունլարա , պիգիմ թարիֆ իթմէմիգ-  
տէն զէեատէ կիտիպ կէօրէնլէր իսքեաթ  
օլմուշ օլտուղունու իյիտէն Փարգ իթ-  
միշ իսէքտէ , պազը պէտխահարըն էլին-  
տէն պիր իյիլը իթմէք կէլմէտիկի թագ-  
տիրտէ , նէ գատար միւմըին իսէ տիլի ի-  
լէ Ֆէնալըգ իթմէքլիկէ , վէ Փասլ ուղէմ  
իտէրէք պազը ճահիլէրի իղվա իյլէմէեէ  
շալըշմագտա օլտուղլարընտան , պունլար  
իշին պու գատարճըղը եազտըգտան սօն-  
րա , իսքեաթ օլմալարը իշին , կիտիպ Փըր-  
կիշին հէր պիր տայիրէլէրինի կէզմէլէրի-  
նի տալէթ իտէրիգ :

— Պու էօնիւմիւղտէքի բազար սա-  
պահըսը իւսկիւտար Ս . Կարապետ քի-  
լիսէսի քարոզիչի գեր . Արիստակէս եպիս-  
կոպոս հազըթթլէրինին , Եւտի-գուլէտէ  
քեպիլի խասթալինէմիգ քիլիսէսինտէ գուտ-  
տասը շէրիֆ թագտիս իտէճէկի քեաթ-  
Ֆէի Ֆուգարաբէրվէր վէ միլէթ մու-  
հապպէթի թաշընան զաթլարա խապէր  
վէրիլը , ումարըք քի շօգ տուլղուլու վէ  
միլէթբէրվէր զաթլար . հապանըն պօ-  
զուգուղունա պագմաեարագ , օրտտա  
հազըր պուլունմալարըլա պիշարէկեա-  
նըն մահգուն գալպէրինի մէսրուր իտէ-  
ճէքլէր տիր :

— Պալաթ սէքէնէլէրինտէն զաթլըն  
պիրիօի խայլի սէնէտէն պէրի բրօթէս-  
թանլըգ թարիգինտէ պուլունարագ , մի-  
սիօնար տօլապլարընըն հէր պիր քէօշէ  
պուճաղընա էյիճէ նազար իթտիքտէն  
սօնրա , քէնտի աթիգ քիլիսէսինին գու-  
ճաղընա ըուճու իթմիշ վէ պու բազար  
իթթէսի կիւնիւ Եւտի-գուլէտէ քեալին  
Քրկիշ քիլիսէսինտէ քէնտի իքի էվաթընը  
պիրաէն քէնտի իպթէք ու արգուսի իլէ  
վաթթիգ իթտիրմիշ տիր տէյի մա մէմ-  
նունիյէ թարաֆըմըգա պիլտիրմիշ օլտու-  
ղունտան նէշըինէ միւսարաթ գըլընըր :

— . . . Խմբագիր .

Ճեր պատուական լրագրին 163 թուոյն  
մէջ յօդուած մը կարդացինք , որուն տարող-  
ւը փունջ լրագրոյն 10 թուոյն մէջ պարու-  
նակուած էր , եւ որոյ հեղինակը իբրեւ թէ  
Աստուածածնայ տօնի ժամանակ գործի պա-  
ճառու քաղաքս եկած ըլլալով , փորձով  
տեղւոյս թէ ազգային ընթացքէն թէ Թ-  
խորհուրդէս եւ թէ թաղիս դպրոցէն շատ մը  
դժգոհութիւններ ցոյց տուեր եւ դառն բո-  
ղօքներ քրքր էր : Սրդ խորհուրդս չազդէր  
նայն յօդուածոյն հակառակութեանց վրայ ման-

րամանաբար դիտողութիւններ ընել եւ ոչ  
ալ ուղղակի նամակագրին պատասխանել . .  
բայց պարտ անձին կը համարի հետեւեալ  
տեղեկութիւնները թէ ձեզ եւ թէ ձեր օ-  
րաթերթի միջոցաւ հաղորդել ողջամիտ հա-  
սարակութեան :

Ազգիս յառաջագիտութիւնը եւ կեանքը  
դպրոց եւ գիտութիւն ըլլալուն ինչպէս քա-  
ղաքակրթեալ ազգերը ճանչցած են նոյն-  
պէս եւ քաղաքիս երիտասարդ եւ կենցա-  
ղակիրթ մասերը համոզուած ըլլալով՝ ասկէց  
չորս տարի առաջ Պօլիս երթեւեկող ազ-  
գայնոց ոմանց ի պաշտօնէ յանձնուած էր  
Պօլսոյ մէջ գտնուած դպրոցները եւ եկե-  
ղեցիները շրջագայիլ եւ քաղաքիս յարմա-  
րութիւն ունեցող դաստառներ բերել ազ-  
գային մանկտեաց դաստիարակութեանը հա-  
մար . արդի դաստառք երկու տարի շա-  
րունակ քաղաքս գալու համոզուելէն վեր-  
ջը՝ շատ մը համոզմամբ եկած են տարի ու  
կէսէ ի վեր , ոչ թէ մասնաւոր մէկու մը կամ  
միւսի մը պաշտպանութեամբ , այլ ընդհա-  
նուր կենցաղակիրթ ազգայնոց համահաճու-  
թեամբ :

. . . Խմբագիր , լաւ համոզուած ենք որ  
ազգային դպրոցները եւ հիւանդանոցները  
մասնաւոր անձանց կամ կոյր կուսակցաց  
պաշտպանութեամբը անկեանոցներ չեն կըր-  
նար ըլլալ , ինչպէս որ Պ . նամակագիրը կը-  
սէր թէ « Դպրոցը կոյր կուսակցներէ պաշտ-  
պանուած երկու տգէտ դաստառներու յանձ-  
նուած է » , ոչ թէ դպրոցը յանձնուած է  
երկու վարժապետաց , այլ խորհուրդոյս , որ  
կը հսկէ Հոգաբարձուաց , Հոգաբարձուք  
Տնօրէնի , եւ Տնօրէնի դպրոցի դաստառաց  
վրայ . ասկէց զատ ինչպէս դուք ազգային  
գործոց մէջ մէկին կամ միւսին խօսքովը  
կամ ազդեցութեամբը պաշտօնեաներ չենք  
ընդունիր , նոյնպէս խորհուրդս ընդունած չէ  
եւ երբէք յանձն չառնուր ընդունելու :

Թաղիս երկսեւ վարժարանացը մէջ 500 ի  
չափ մանկունք կը դաստիարակուին , ուսում-  
նարանի աշակերտք կը պարապին Հայկա-  
բանութեան , Թուաբանութեան , գրահաշ-  
ուի , գեղեցկագրութեան եւ երաժշտու-  
թեան , իսկ Գաղղիէրէնի , Տաճկերէնի եւ  
այլարհագրութեան մէջ նախակրթութեան  
Նախակրթարանի աշակերտք կը պարապին  
Քրիստոնէականի , հասարակ ընթերցման ,  
ազգային պատմութեան , Թուաբանութեան  
սկզբանց եւ վայելչագրութեան : Որիորդաց  
դպրոցի աշակերտուհիք կը պարապին քե-  
րակունութեան , Թուաբանական սկզբանց ,  
վայելչագրութեան , քրիստոնէականի եւ քիչ  
մ'ալ ստեղծագործութեան . քիչ մ'ալ քսինք  
դժբաղդաբար քաղաքիս մէջ մօտիսթրա չգըտ-  
նուելուն համար : Դպրոցաց այս բոլոր ծախ-  
քը ազգային սնունդէն կը մատակարարուի :

Արդի դաստառուաց աշխատութեանց պը-  
տուղը տեսնելու համար երբ տարեկան հրա-  
պարակական հարցաքննութիւն մը ըլլալ ա-  
ռաջարկուեցաւ խորհուրդոյս կողմէն , դպրո-  
ցիս Տնօրէն դաստառն ի ներկայութեան  
խորհուրդոյս եւ հոգաբարձութեան տարուան  
մը աշխատութեան պտուղ քանի մը ժամու-  
մէջ լիովին հասարակութեան ցոյց տալու

անկարելիութիւնը բացատրեց , նա մանա-  
ւանդ իմացուց որ ամէն մէկ ուսմանց հա-  
մար շարունակ շարաթ մը քննութիւն ըլլալ  
պէտք է եւ դպրոցը քննութեան ժամանակ  
ամէն ազգաց ուսումնականաց առջեւ բաց  
ըլլալ արժան է , որպէս զի աշակերտք ա-  
նահառ քննուին եւ լոյսը գրուանի ներ-  
քեւ ծածկուած չմնայ , խորհրդս ալ այս  
առաջարկութիւնը յարգելով եւ ընդունե-  
լով յայտարարութիւններ փակցուց հասա-  
րակութեան եւ ուսումնական անձանց հրա-  
ւէր կարդալով եւ Առաջնորդ Հօր ալ Եկե-  
ղեցւոյ մէջ երկու անգամ ծանուցումներ ը-  
նել տալով :

Քննութիւնը սկսաւ յունիս 13 ին , որոյ  
քննիչք հանգիսացան Հայ բողոքականաց քա-  
րոզիչ երէց Աբրահամ Պ . Պուլտանեան , Զա-  
րութիւն աղա Տօնապետեան , Գէորգ աղա  
Միրասեփեան Հայ . Գաղ . Թուա . եւ աշ-  
խարհագրութեան ուսմանց , Թէլէկրաֆի միւ-  
ֆէթթիշ իզգէտ պէշ եւ նորին գործակալնե-  
րէն վահրամ աղա , եւ քաղաքիս Հիլլէն  
դաստառու Կ . Եօրկիւնի գաղ . Թուա . եւ  
գրահաշուի ուսմանց . վեց եօթնի չափ ալ  
տեղւոյս կառավարութեան դրան գրագիրք  
Տաճկերէն լեզուի հարցաքննութեան , ասոնց  
ամէնը առանձին առանձին անահառ հարցա-  
քննութիւններէ վերջը իւրաքանչիւր ոք ի-  
րենց գոհունակութիւննին յայտնեցին եւ ստո-  
րագրութեամբ վաւերացուցին դիտողութեան  
տետրին մէջ , ասկից զատ որ եւ է ուսում-  
նական անձ մը քաղաքս եկած ժամանակ  
խորհուրդս քանի կը հրաւիրէ դպրոցիս վի-  
ճակը քննել տալու , ինչպէս անոնց ստորա-  
գրութիւններն ալ կը կենան դիտողութեան  
տետրին մէջ . որանցմէ մէկն ալ Ս . Պ . ստո-  
րութեամբ իւր անկեղծ գոհունակութիւնը  
յայտնած է Մասիս օրաթերթի 77 թուոյն  
մէջ . բայց չեմք գիտեր թէ Պ . նամակա-  
գիրը Աստուածածնայ տօնի օր օրերը դըպ-  
րոցիս այցելութիւն ըրած եւ զանի խիստ յե-  
տադէմ եւ ցաւալի վիճակի մէջ տեսած է ,  
քանի որ նոյն օրերը դպրոցը վաքանց ու-  
նէր , իսկ քննութիւնը աւարտելէն զկնի խոր-  
հուրդս տեսնելով պարզեաբաշխութեան  
հանգիսին ամէն մէկ ուսմանց համար ըստ  
արժանոյն տրուելիք պարգեւներու մեծ ծախ-  
քը որոշեց վազֆի պարտէզին մէջ մասնա-  
ւոր հացկերոյթ մը յառաջադէմ աշակերտաց  
նուագարանօք հանդերձ , ուր ներկայ էին  
բազմաթիւ ժողովուրդք :

Արդ խորհուրդս կըսիրէ Սամանադրու-  
թիւնը , կը պատուէ զայն , կը գուրգուրայ  
անոր վրայ . չուզէր երբէք մագի շափ տնոր  
սահմանէն չեղիլ . գիտէ եւ կը ճանչնայ հա-  
սարակութեան քուէից արդիւնքովը ազգա-  
յին նուիրական պաշտօնի կոչուած ըլլալը ,  
գիտէ սահմանադրապէս վարուիլ եւ ոչ իշ-  
խանաբար կամ միապետական ոգւով . գիտէ  
նաեւ ազգին ստացուածքը իւր հոճոյիցը չը  
գործածել եւ կը ճանչնայ դպրոց մը յառա-  
ջադէմ վիճակի մէջ պահել . եւ գիտէ որ  
խորհուրդ մը պատասխանատու է ժողովրդ-  
եան եւ ընդհանուր ազգին , խորհուրդս իւր  
պաշտօնը ճանչնալով էր որ՝ որ եւ իցէ աշ-  
խատութեանց չխնայելով եկեղեցւոյ եւ դըպ-

ընդի ծախքը հոգալէն յետոյ թաղիս ազգա-  
յին օնտուկն ալ պտրտքէ ազատեց, ինչպէս  
որ քիչ օրէն պիտի իմանաք եկեղեցւոյ եւ  
դպրոցի համար քանի մը կալուածներ աւել-  
նալուն բերկրառիթ լուրը :

... Խմբագիր ինչպէս յայտնի է որ ազ-  
գիս ողջամիտ մասը կը փափագի ազգային  
յառաջադիմութեան եւ չըզլանար ամէն մի-  
ջոց ի գործ դնել, բայց այս օրէնքը եւ աշ-  
խատութիւնը լիովին կը պատկուէր, եթէ ազ-  
գիս կղերական մասը սոյն աշխատութեան  
աջակցելու փոյթը ունենար՝ որով Հայ ազ-  
գը այսօր աղէտից չէր ենթակայանար եւ  
ի թշնամեաց չէր պաշարուէր, թէ եւ ըսել  
չենք ուզեր որ մեր սրբազան առաջնորդը  
անտարբեր է դպրոցական յառաջադիմու-  
թեան : Բայց նորին սրբազնութիւնը իբրեւ  
թէ տեղւոյս կառավարութեան հետ շատ մը  
յարաբերութիւն ունենալուն եւ գործքերն  
ալ խիստ ծանր ըլլալուն պատճառաւ ժամա-  
նակ չկրնար ունենալ դպրոցաց յաճախ այ-  
ցելութիւններ ընել եւ այսպիսի թշնամեաց  
բարբաճող բերանները կարկեցնել, եթէ իր  
հանրածանօթ ատենաբանութեանցը մէջ,  
ինչպէս որ յայտնի է կուրաց, կաղաց գոսա-  
ցելոց : Գիտութիւն եւ դպրոց քարոզելու  
ըլլար՝ տեղւոյս ազգային յառաջադիմութիւ-  
նը աւելի կը բարւոքէր :

Արդ՝ մեր խօսքը վերջացնելով կըսեմք  
թէ ուխտած է Ռօստոթոցին որ եւ է կու-  
օակցութեանց ենթակայ չըլլալ եւ ազգին  
յառաջադիմութեան արգելք ըլլալու ցան-  
կացող մէկ քանի անձանց անիրաւ բար-  
բաճումները բզկանք համարելով՝ պիտի  
տքնի անդադար եւ պիտի աշխատի ազգին  
ապագայ բարօրութեան եւ դպրոցաց յառա-  
ջադիմութեան, վասն զի այսպիսի պատճառ-  
ներով էր որ այսքան տարիներէ ի վեր մեծ  
գումարներ գոհուած խել մը դասատուներ  
եկած եւ առանց արդիւնք մը ձգելու քա-  
ղաքէս մեկնած են : Եւ յիշուի այսպիսի  
թշնամիներ ինչպէս գուք եւս ունեցած էք  
եւ ունիք, եւ ինչպէս որ լաւ համոզուած  
էք ազգասիրաբար երբեք չվհաւիլ նոյնպէս  
ալ խորհուրդս չվհատիր եւ չպիտի վաճառի  
նա մասնաւոր մեծ պիտի ըլլայ մեր ուրա-  
խութիւնը եթէ ձեզ եւ ձեզ նման ազգասէր  
անձինք երբեմն երբեմն քաղաքս այցելու-  
թիւններ ընելով՝ թէ դպրոցիս եւ թէ տեղ-  
ւոյս ազգային գործոց վիճակը քննելու եւ  
զանի ընդհանուր հասարակութեան յայտնե-  
լու փոյթը ունենայիք :

Ուստի ինչպէս որ նոյն յօդուածոյն տե-  
ղի շնորհած էիք ձեր պատուական օրաթեր-  
թին մէջ : Նոյնպէս ալ այս մօտ օրերս ներ-  
կայ յօդուածս հիւրընկալելու բարեհաճու-  
թիւնը ունենաք :

Մենմք յարգանք ձերդ

1867 հոկտ.

Ռօստոթոյ

Մեծապետութեան

Թաղ. Խորհուրդ

Ս. Թագաւոր Թաղի

( Կնէ )

### ՀԱՎԱՏԻՍՈՒԹՅՈՒՆ ԽՈՐՀԻՃԻՑԵՆ

Շու աթիտէքի պահս Էրթալաֆօս  
նամ Բուժմա Ղազէթատա օգուճմուշ  
տուր :

« Ղարպ ( Արեւմուտք, կամ Հւոլմ )  
հէր երեզտէն շարգա մուղայիլ վէ խա-  
սիմ տիր :

« Ղարպտա միւթէմէք քին էսկի Բօմա-  
լուար ասրը միւթէվասրթտա թիւրէյէն  
էհլի սալիպ : ( Խաչակիր զօրք ) ( Կիւեա  
արագիի մուգատտէսէյի Գուտտու շէրիֆ  
վէ ճիւղարնը Միւսլիման էլինտէն գուր-  
թարմագ : ' ' ' ' Նիյէթիյէ Պէրիյէթիւշ-  
չամա հիւճիւմ իտէն էվօրթա տէօքիւն-  
թիւլէրի, քի աեագլարնըն պաստղը  
եէրի խարապ իթտիլէր, պուճարտա Բա-  
բանըն Անատուլեա կէօնտէրմիշ օլտու-  
ղու չօգ հէտիյէլէրտէն պիրիսի տիր ) վէ  
էլեւլմ աօլաշմագտա օլան Գաթօլեք բա-  
բասլարը շարգ խալըր արասընա Ֆէսատ  
վէ նիֆագ թօխուճարնը սաշուրլար վէ  
սաշմագտա տըրլար, վէ շարգ էհալիսի  
կէօգիւնիւ աշուպ շուրասընըն Ֆարգընա  
վարմամագտաուրը : Էյ վա՛հ, շու Ղար-  
պիլէրին սէմէրէի ղայրէթի օլարագ, Ա-  
նատուլեան իլիմ օճագլարը սէյիլէնտիւ-  
մամուր պէլտէլէրի վիրան օլտու, միւն-  
պիթ արագիսի խալի գալտը : Միլիօնլար-  
յա էհալիսի շամիլ ատալարտա 200-300  
ճան գալտը վէ հիսապը պէլիւրսիզ սէր-  
վէթի կիտիպ, Ֆագր ու Ֆաքէ վէ գա-  
լուրէթ չէօքիւն : Մամուր վէ սահիպի  
գու վլէթ վէ միքնէթ տէվլէթլէր մէսա-  
րիֆինէ քիֆայէթ իտէն էեալթ պու-  
կիւն խաղինէի ճէլիլէյէ ճիւղի պիր շէյ  
վիրէպիլմէքտէ, վէ էհալի գուլթը լաեե-  
մութուճու կիւճպէլա իլէ թէտարիք ի-  
տէպիլմէքտէ տիր : Պուճագ Ֆէլաքէթ վէ  
մուսիպէթ վէ խարապիյէթ տէպէպ քի՛մ  
օլտու : Կէրէլէլիյէ տէլալէթ իտէն վա-  
թանըմըն թալիլ քիթապլարը ՂԱՐՊԻ-  
ԼԵՐ ( Գաթօլեք ) տիր տէյու Ֆէրեատ ի-  
տիեօրլար :

« Էհլի սալիպ ( Խաչակիր ), Բուժ  
Գայսէրլէրի թարափընտան տէյիլ մու-  
վէնէթ, իլա միւմանաթ կէօրտիւլէր :  
պու կիւնքի կիւն տալի Ղարպիլէր է՛-  
տաուլարը ասարընա իմթիալէն իսլամ  
իլէ թիթիթիեան արասընտա ատալթ վէ  
խուսուճէթ Թէշիլի ելլագէլէմէքտէ  
տիրլէր : Մէմուլ իտէրիզ քի, պիր կիւն  
իսլամ վէ թիթիթիեան մէնաֆիի հագի-  
գիյէսինի անլաեղպ, էլ էլէ վիրէճէլէր  
վէ էճնէպիլէրէ գարշը տուրաճագլար  
տըր : Վաթանըմըն մամուր իեթիլիյէ  
Բուժալլար, նէ Ֆրանսըզ վէ ինկիլիզլէր  
վէ նէտէ իթալեա վէ Ալմանլար արգու ի-  
տէրլէր, ճիւլմէսի քէնտի չըգարընա պա-  
գար Բուժիտըն հարիսիլիյի պիլիթիզ Բու-  
թիալար Բուժ իլէ հէմէզհէպ օլմալա-

լը Ֆրէնքլէրէ Բուժարը գէմմ ու սէպպ  
իթմէյէ սէլահիյէթ վիրէմէզ : Բուժիա-  
լլար մէզհէպի պիզտէն ալապ գապուլ  
իթտիլէր իսէտէ, էֆեթարլարնը պիզէ  
գապուլ իթտիլմէտիլէր : Բուժ Գայ-  
սէրլէրի գէմանընտա Բուժ մէմալէքինէ  
պէշ ալթը տէֆա հիւճիւմ իտիպ, րասթ  
կէլտիլէրինի եագըպ երգան վէ խարապ  
իտէն Բուժալլարտա Բուժ մէզհէպինէ  
թապի իտիլէր :

« Ֆրէնքլէր պիզի էզտիրիպ բէրիչա-  
նիյէթէ տիւշիւրմէ իլէ, Բուժիատան  
էօճ ալմագ մը սէվտասընտա տըրլար :  
Բուժիա պիլ աքս սէվիլի, վէ սատէտիլ  
խրիսթիանլարա, կէօրիւեօրմուսուճուգ  
Ֆրէնք խրիսթիանլարտան սիզէ սահիպ  
եօգ տուր » տիլէրէք միտէլէր պուլան-  
տըրըր :

« Պու ճիւլմէ իլէ, իթթիլար իլէ պէ-  
եան իտէրիզ քի, միլէթիմիզ ահմագ տէ-  
յիլ տիր : տէվլէթի մէթպուճարնտան պաշ-  
գա քէնտիսինէ սահիպի խալիս պուլուճ-  
մատըղըն բէք ալեա պիլիլ վէ հէմ վա-  
թանըմըզ իսլամլար էճանիպ սէօգիւնէ  
գօլայ գօլայ գուլագ ասմագլար :

« Շու էճնէպիլէր Սալթանաթը սէ-  
նիյէյէ սատագաթ իպրագ իթմէք էֆ-  
քեթարլարնտա կէզիեօրլար իսէտէ, տէվ-  
լէթէ հիչ պիր Ֆայիտէլէրի օլմատըգտան  
պաշգա, էլլէրի վէ աեագլարը վէ տիշլէ-  
լիլլէ պիլէ բասսաթօլլարընը օրգը սը-  
գը Թուլարլար » :

— Լօտրա վիւքէլասընա վէրիլէն պիր  
գէեաֆէթտէ, լօրտ Տէրպի իսլահաթ իւ-  
գէրիլնէ սէյլէեթէք, իշճի էհալիլի մէտհ  
ու սէնա իյլէմիշ, վէ բարլամէնթօեա  
տայիր իսլահաթըն նէթիճէլէրինտէն հիչ  
պիր Ֆէնալըզ հասըլ օլմեաճաղըն պէ-  
եան իլէ, քէնտիսինին իսթիֆա վէրմէք  
նիեթիլնտէ պուլուճուղուճու ինքեար  
իյլէմիշ տիր :

Լօրտ Սթէնլի, ինկիլթէրանըն էվ-  
րօբ տէվլէթլէրինին հիչ պիրիսի իլէ  
պօգուճագ սէպէպլէրի պուլուճագտը-  
ղըն պէեան իթմիշ տիր : Ալէրիգա իլէ ին-  
կիլթէրա պէյնինտէ մէվճուտ օլան խու-  
սուճէթ վագթ իլէ թէօքին օլուճագա-  
ղընա իւմիտվար օլտուղուճ իզհար իյ-  
լէմիշ տիր : Հապէշիսթան իմբէրաթօրու  
թէոթօրոսուն հալինի աեղպլամըզ վէ օ-  
նա գարշը ճէնկ, էլգէմիեթտէն պու-  
լուճուպ, ինկիլթէրանըն շէրէֆի պու-  
նա սալա տիւշիւնմէք միւսաատէ իթմէզ  
տէմիշ տիր :

Լօրտ Սթէնլի մէզ քիւր նութգու-  
տա, էվօրանըն ահվալը բօլիթիգիյէ-  
սինտէ պիհուգուրուգ սէպէպլէրի պու-  
լուճագտըղըն թաստիգ իտէմէեիպ, կէ-  
լէճէք վագթըն միւշէվլէշ վէ շիւքհէլ  
օլտուղուճ վէ կէօք երեզիւ գարա պու-  
լութարտան արի պուլուճագտըղըն իգ-

րար իլէ պերապէր, պու ճիւմլէ ազլ ու  
Ֆիրասէթին պու Ֆէնալըզլարըն էօնիւ-  
նիւ ալապիլէճէկին մէմուլ իթմիշ տիր:

Լաքին եանըմըշ օլտուղու թագտիր-  
տէ տախի, ինկիլիզ միլէթի, Ֆէնալըզա  
սէպէպի էվլէլ օլանը տերպլաեաճագ տըր:  
Էվրօբանըն ասայիշի ինկիլիզ միլէթինէ  
պիր էնթէրէսսօ օլուպ, սուլհուն պա-  
գասը իշին հէր նէվի ղայրէթի տիրիլ  
իթմէյէճէք տիր: զերա՛ էվրօբանըն իս-  
թիրահաթընը թէհլէթէ թահթընա վազ  
իթմէք, ինկիլթէրրանըն էն իզթիզալը  
շէյի օլան ինկիլթէրրա ասայիշին թէհ-  
լէթէնէ գօյմագ տիրմէք տիր, տէմիշ տիր:

— Շիմտիյէ գատար Բարա հիւքիւ-  
մէթի, Էոլունան գրալը Եօրկի հազըթլէ-  
րինին ըսմէն գրալըղընը թանրմամըշ ի-  
քէն, պու տէֆա սապըգ Էոլունան գրալը  
Օթօն հազըթլէրինին վէֆաթ իթմէսի  
իւզէրինէ, ըսմէն թանրեւպ, բօլթիզա-  
ճ իւնսիեթէ պաշաւմըշար տըր:

— Ավսթրիա թէպասընտան պուլու-  
նուպտա, Լէհիսթան վագաաթընտան տօ-  
լաեթ Սիպիրէ կէօնտէրիլմիշ օլանլար, պու  
տէֆա Բուսիա իմբէրաթօրուլուն ալֆը  
ու մուլիսի իւզէրինէ հէնուզ կէրի կէլմիշ  
օլմաթըլարընտան, Ավսթրիա տէվէթի  
թարաֆընտան մէրգուլման մահպէսլէր  
թալէպ օլունմուշար տըր:

— Ավսթրիա իմբէրաթօրու Ֆամիլեա-  
սընտան Արշիտիւք Հանրի, թէատրօ օ-  
եոլնճուլարընտան Հօֆֆման իսմինտէ  
պիր գըզ իլէ էվէնմիշ տիր: Ավսթրիա իմ-  
բէրաթօրու մէրգուլմէ գըզա Գօնթէսսա-  
լըգ իւնվանը վէրմիշ տիր:

— Բարա հազըթլէրի քէնտի խաթ-  
թը տէսթլէրի օլարագ, իսրանեա գըրա-  
լիսաթը Էլիպպաթ հազըթլէրինէ պիր  
նամէ իրսալ իտիպ, ագճէճէ վէ սսկէրճէ  
մուլափէնէթ իսթէմիշ տիր: Պուլուն իւ-  
ղէրինէ Մատրիտտէ թապ օլունան Էս-  
բանեօլ նամ հիւքիւմէթ ղազէթասընտա  
պիր պահս կէօրիւլմիշ վէ տախիլիե  
նազըլը Մ. Կօնզալէզ Պրալօնուն գալէ-  
միլտէն չըգմըշ օլտուղու թախմին օլուն-  
մագտա իմիշ, մէզքիւր պահսըն խաթի-  
մէսի, իսրանեա հիւքիւմէթինին Բօմա  
մէսէլէ սինտէ քէսմիլէն պիթարաֆ տուր-  
մասընը նասիհաթ իթմիշ տիր:

Սէյլէնտիկինէ կէօրէ, իսրանեա գը-  
րալիսաթը պու պահսըն իւզէրինէ ճանը  
սըղըլարագ, Մ. Բէգիւէլա նամ խալիս  
գաթօլիկէ իհալէ իթմիշ տիր պիր եէնի  
գապիլնթօ թէշքիլ իթմէքլիեի, զերա  
շիմտիքի վիւքէլաթը բէք չօգ սէրպէսի-  
հէթէ մէեալ իմիշ: Մէրգուլմ Մ. Բէգի-  
ւէլա, սօն իիթիլալտան տօլաեթ մա-  
րաշալըգ ըիւթպէսի վէրիլմիշ տիր:

... խմբագիր:

Թեպէտեւ երկար միջոցէ մը ի վեր սիրով  
կը փափաքէի հանդիսի մը խմբագրութեամբ  
թորդումնան ազնիւ սերնդեան ծառայութիւն  
մը ընել: Բայց ժամանակիս պարագաներէն  
նեղեալ, այսպիսի փափուկ եւ Ազգօգուտ  
նպատակիս չէի կարենար վայրկեան մը ա-  
ռաջ ձեռնարկութիւն ընել: Սակայն այսօր  
քաջ համոզուելով որ ազգայինք իրենց բա-  
ժանորդագրութեամբը չպիտի զլանան մեզ  
քաջալեր խրախուսներ կարողալ տարեկան  
« 10 » ֆրանք վճարելով: ուստի այս ան-  
գամ արժան դատեցինք 15 օրը անգամ մը  
« Երիզա » անուն թերթի մը հրատարակու-  
թիւնը, որ յառաջիկայ ամսուս մէկէն սկըս-  
եալ ի յոյս պիտի ընծայուի, առ ի լուսաւո-  
րութիւն համայն ազգիս Հայկեան:

Որով միամբ սիրելի ազգիս միշտ անձ-  
կ. Պօլիս ի կիւլհանէ նանուէր:

20 Հոկտ. 1867 խաչիկ Թ. Թէրզեան  
Աշակերտ Արքունի Բշտկան Դպրոցի:

Միլէթիմիզտէ 20-30 սէնէտէն պէրի  
պէյիւք պէյիւք իսմիլէրլէ կէրէք իսմէն  
վէ կէրէք ճիսմէն խայլի ղազէթալար ի-  
շիտիլմիշ վէ կէօրիւլմիշ, Ֆագաթ օն-  
լարտան էքսէրիսի եա տօղտուղու կիւն-  
տէ վէ եա ազ միւստէթ ղարֆընտա մա-  
լիս չիշէյի կիլի սօլուպ նապէտիտ օլա-  
րագ, աճագ թարիլիւրտէ պիր գուրու-  
իսմ պըրագմըշար տըր:

Շիւպհէսիզ ղազէթալէրտէն քեաֆ-  
Ֆէսիտէ, եա թարաֆկիրիք, եա եալը-  
նըզ մէնֆուսթը ղաթիլէրինի կէօզէթ-  
մէքլիք վէ եախօտ պիր ղալիմէ ալէթ  
օլմագըլթ թարիլիլէ սիւլիւք իթմիշ օլ-  
տուգլարը սէպէպիլտէն, եաշամաեա շա-  
եան տէյիլէր իտի:

Ումարըզ քի, պու նէվըզհուր իտէ-  
ճէք օլան պալեատէ մէսթուր Էրիզա  
նամ ղազէթանըն տիրալէթի միւլէլիֆի  
պուլարը րանա Ֆէհմ իտէրէք, հէր  
պիր կիւնա Ֆէտաքեալըղը կէօզիւնէ ա-  
լըպ ամմէնին մէնֆաթը իշին տէվամը-  
նա միւսարաթ իտէճէք տիր:

Ա Ձ Դ

Կը ծանուցանեմ Մեծարգոյ հասարակու-  
թեան, որ թէ դուրսի գաւառաց, եւ թէ  
պօլսոյ մէջ լեզուագիտութեան դասատուի,  
վաճառատան գրագրութեան, երաժշտի, տան  
վարժապետութեան, կառավարչի եւ ուրիշ  
որ եւ իցէ պաշտօնի եւ կամ գիր գիտցող  
ծառայի պէտք ունեցող անձինք, կրնան թէ  
թղթակցութեամբ եւ թէ ներկայացմամբ  
այսպիսի անձեր ինձմէ պահանջել, միայն  
դուրսի գաւառաց համար ուղղողներն պէտք է  
Պօլսոյ մէջ մէկը ցուցնեն, որպէս զի անոր  
միջոցաւ դասատուք եւալին վստահին ամե-  
նայն կերպով, նոյն գործին ձեռնամուկս ըլ-  
լալ:

Մերձան չարը թիւ 55  
1867 Հոկտ 12 Սերովբէ Մարգարեան

ԻԼԱՆԸ ՐԵՍՄԻ

Էվգաֆը հիւմաեոուն խազինէյի ճէլի-  
լէսինտէն մագպուլթ, ճէննէթմէքեան ղա-  
զի Սուլթան Մահմուտ խանը սանի թա-  
պի սէրահու հազըթլէրինին էվգաֆը  
ճէլիլէլէրի միւլհագաթընտան, ճամի էն-  
տէրուն վագֆը շէրիֆինտէն, Գափանը  
Տագիգ ճիվարընտա վագը ըսմի միզան  
վէ մախզէնի Գափանը-Տագիգ իլէ տէ-  
րունինտէ վագը պիր պապ գահվէնին  
միւստէթի իհալէսի, 283 սէնէսի աղօս-  
թոս ղայէթինտէ միւնգապիլէ օլտուղուն-  
տան, սէնէի մէրգուլմէ իյուլի իպթի-  
տասընտան իթիպարէն, իհալէսի տէր-  
տէսթ օլմաղա, թալիպլէրինին էվգաֆը  
հիւմայուլտա մէճիսի թէֆթիշ տայի-  
րէսինէ միւրաճաթ իթմէլէրի, մուգա-  
տէմա 738 նիւմէրօլու ճէրիսէի Հափա-  
տիս վէ էվրագը սայրիք իլէ իլան գըլըն-  
մըշ իտի: Գափան վէ միզանը մէզքիւրուն  
միւստէթի հուլուլ իյլէտիկինտէն, թա-  
լիպլէրինին միւլթէահիտլէրիլէ պէրա-  
պէր, նիհայէթ պիր հաֆթաեա գատար  
տայրիքեի մէզքիւրէնէ կէմէլէրի թէէ-  
քիտէն իլան օլունմագ իւզըն, Էրմէնի  
իւլ իպարէ Մանգուլմէյի էֆքեաթ մաթ-  
պասընա իշպու միւսահահս բուսուլա  
վէրիլտի:

1284 ըէճէպ ղուրրէ:

ՎԻՃԱԿԱՀԱՆՈՒԹԻԻՆ

Ի նպաստ աղջկանց վարժարանին Ս. խաչ  
թաղի իւսկիւտարու ընտիր ասեղնա-  
գործութիւնք աշակերտուհեաց:  
Թիւ տոմսակաց 5500, Գին միոյ տոմսա-  
կին 10 դահեկան, վիճակահանութիւնս հրա-  
պարակաւ պիտի կատարուի նոյն վարժարա-  
նին մէջ ի 15 մարտ 1868:

Ի Լ Ա Ն

Պէյ-օղլունտա Բուսիա գանշլէրիաթը-  
նըն արգասընտա Սօֆիալը սօգաղընտաՆօ  
12 խանէտէ, Թիւլըքճէ, Ֆրանսըղճա,  
ինկիլիզճէ վէ Էրմէնիլէ իստնլարընը թէտ-  
րիս իտէն քիմէսնէ պու տէֆա տէօրթ  
եօլ աղզընտա, Ասմալը Մէսճիտ ոօղաղըն-  
տա 12 նիւմէրօլու խանէյէ նագլ օլտու-  
ղունտան, Էլինէյի մէզպուլմէյի թահ-  
սիլ իթմէք արզուսուլտա պուլունան ղէ-  
վաթ պուլունտան պէյլլէ բազար ախշալըն-  
տան մաատա, սաաթ 12 տէն 55, վէ բա-  
զար իրթէսի սապահընտան մաատա, սա-  
աթ 2 տէն 45 գատար, խանէյի մէզպու-  
լէ միւրաճաթ իթմէլէրի, վէ իսթէ-  
նիլտիկի հալտէ վիզիթա իլէ տախի տէրս  
վէրիլէճիլ իլան օլունուր:

ՍԱՀԻԳ ՂԱԶԷԹԱ  
ԿՈՐԱԳԵՑ 8. ՓԱՆՈՍԵԱԷ  
ԼԵՎԱՆՔ ՀԵՐԱԼՏԵՆ ԹԱՊԻԱՆԵՍԻՆՈՅ  
ԳԵՐ-ՕՂԼՈՒՄ ԵՐԵՎԱՆ ԵՕԼԵԱ, ԵՕԹՈՒՄԱՆ ԱԳՅԱԼԼԵ  
ԳԽԵՆԵՐԼԵՐ ԳԱՐԵՆՈՒՄԱ ՆԻՍՏԻՐՈ 1867: